

Saaremaa Teataja

Nr 20 | aastakäik

Neljapäev, 18. oktoober 2018

Tasuta infoleht

Lümanda keskusehoones algab **remont**

VIIMANE PILK: Maja väliskuju säilib, kuid muutuvad värvitoonid. MARGUS PINK

Kunagises Lümanda sovhoosi kontor-klubis novembris algav uuenduskuur saab läbi tuleva aasta augusti lõpuks ja muutub ka maja nimi.

Kui ma oleksin Agu Sihvka, peaksin alustama sellest, et kui kõik ausalt ära rääkida, siis enne Lümanda keskusehoonet on sihtasutus Lääne-Saare Kultuurivara olnud nelja maja sünni juures. Need on Nasva klubi, Eikla klubi, Kärla rahvamaja ja Aste klubi. Kõik need majad on isemoodi erilised ja omamoodi armsad. Kuid igale majale puhuvad elu sisse just need inimesed, kes neis majades töötavad ja kes neid külastavad.

Minu jaoks oli väga eriline Nasva klubi avamine, siiralt, ma ei ole varem näinud nii palju rahulolevaid inimesi korraga, kui sel hetkel (31.05.2014), kes kõik sellest majast rõõmu tundsid. Samas ma mõistsin neid, sest see kogukond oli ilma majata olnud kaheksa aastat. Vahel peab millestki ilma olema, et sellest tõeliselt rõõmu tunda!

Kuid nüüd viies maja – Lümanda keskusehoone. Minu jaoks viies ja viimane ja kõige mahukam. Mahukam maja mahu poolest ja ka töötajate poolest, kes selles majas toimetama hakkavad. Olgu siis see viimane maja kirss tordil ja mitte "Tootsi viiti", et kui tervet ei jõua, siis tee pool. Selle maja ehitusele eelnenud protsess on olnud teiste majadega võrreldes pikem, kuid – kaua tehtud kaunikene,

sest lõpuks on saavutatud lahendus, mis sobib sellele kogukonnale.

Maja rekonstrueeritakse täpselt sellisel kujul, nagu ta praegu on, st hoone maht jääb samaks. Maja soojustatakse ning saab kõik kaasageds kütte- ja ventilatsioonilahendused. Praegu võib öelda, et maja muutub seest ja see lahendus on sündinud kogukonna huve arvestades ja mitmete arutelude läbi. Põhimõtteliselt jäävad paigale vaid saal ja lava. Samuti arvestame töötajate ettepanekuga, et tulevikus saab Lümanda keskusehoone nimeks Lümanda Maja. Maja kõige suuremas tähenduses, sest sinna jäävad samad allasutused nagu praegugi: kultuurimaja, raamatukogu, noortekeskus, teeninduskeskus, koolisport ning uute asukadena lisanduvad Lümanda kooli söökla, mis täidab ka kogukonna kõõgi funktsioone, kooli algklassid (1.–3. klass) ja kodundusklass.

Maja rekonstrueerimiseks on planeeritud 2 miljonit eurot, mis sisaldab ehitamist, järelevalvet, sisekujundust, sh kogu maja mööblit. Arhitekt on Hannes Koppel, ehitaja Tesman Ehitus OÜ, järelevalvet teeb Ösel Consulting ja sisekujunduse Artmeeter OÜ. Ka maja esimene arhitekt Veljo Kaasik hoiab meie plaanidel silma peal.

Lümanda keskusehoone kasutajate asenduspinnad

- **Lümanda vana vallamaja:** raamatukogu, postipunkt, noortekeskus, bändikool, Lümanda teenuskeskus, kultuurijuht.
- **Lümanda põhikooli hoone:** pühapäevakool, seenioride seltsing, põhikooli tantsurühm.
- **Lümanda lubjapargi keskus:** kultuurimaja ja tantsurühmad Kolmas Noorus, Rummaja, Kabujalake, Mõnused, naiste võimlemistreeningud.
- **Lümanda lasteaed:** Lümanda segakoor.
- Kihelkonna kooli võimla: täiskasvanute ja noorte sport.
- **Kivi-Roosi puhkemaja:** MTÜ Lümanda Sotsiaalkeskus.

Juba praegu käib usin töö, et teha ehitamisega algust 1. novembril. Kui veidi saladusekatet kergitada, siis saab Lümanda Maja kindlasti näha Kihelkonna rahvariiete võõrusteid ja majja jääb ka retrohõngu. Maja avamine on planeeritud 2019. aasta augusti eelviimasele nädalale.

Mõnusat ootusaega soovides
Pille Mägi,

SA Lääne-Saare Kultuurivara juhatuse liige

Arengukava ja eelarvestrateegia kinnitatud

12. oktoobril kinnitas vallavolikogu Saaremaa valla arengukava 2019–2030 ja eelarvestrateegia aastateks 2019–2022. Mõlemad dokumendid jõustuvad 1. jaanuaril 2019 ning ühinenud omavalitsuste arengukavad ja eelarvestrateegiad kaotavad kehtivuse.

Saaremaa valla esimene arengukava hõlmab kuut tegevusvaldkonda: haridus ja noorsootöö, kultuur ja sport, sotsiaalne kaitse, ettevõtluskeskkond ja majandus, turism ja keskkond, juhtimine ja koostöö. Iga valdkonna kohta on sõnastatud eesmärgid ja tegevused soovitud tulemuseni jõudmiseks.

Saaremaa valla arengukavas on tegevused esitatud tunduvalt suurema üldistusastmega kui ühinenud omavalitsuste arengukavades. Ülevaade arengukavas käsitletud tegevuste ja investeeringute elluviimiseks vajalike ressursside kohta antakse igal aastal koostatavas Saaremaa valla eelarvestrateegias ning rahastamise täpsem jaotus kinnitatakse vallaelarves.

Tegevusvaldkondade hetkeolukorda, eesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikke tegevusi on võimalik detailsemalt käsitleda valdkondlikes arengukavades, mille koostamise algatamise otsustab vallavolikogu. Valla arengukava vaadatakse üle igal aastal ja vajadusel seda täpsustatakse.

Saaremaa valla arengukava ja eelarvestrateegiaga saab tutvuda valla kodulehel: <https://www.saaremaavald.ee/saaremaa-valla-arengukava>.

Suur tänu kõigile, kes andsid oma panuse valla arengukava ja eelarvestrateegia koostamisse!

Kaasav eelarve tõi 22 ettepanekut

Sel aastal on Kuressaare kaasava eelarve kogusuurus 50 000 eurot ja tähtsajaks laekus selle kasutamiseks 22 ettepanekut. Vastavalt kaasava eelarve korrale on kõigil ettepanekute tegijatel võimalik oma ettepanekut veel täpsustada ja täiendada ning lõplik nimekirja hääletamisele minevatest ettepanekutest selgub 5. novembriks.

Täpsem info: www.saaremaavald.ee/kaasav-eelarve. Hääletus toimub 5.–18. novembrini. Linnakodanike hääletusel enim toetust saanud ettepanekud viiakse ellu 2019. aasta jooksul.

Muudatused külaraha jagamisel

Endise Lääne-Saare valla piirkonna külad on saanud 2018. aastal taotleda Saaremaa valla eelarvest küla tarbeks kulude hüvitamist vastavalt Lääne-Saare valla külaraha jaotamise korrale. Saaremaa valla külaraha jaotamisega seotud muudatusega kaotab nimetatud kord selle aastaga oma kehtivuse. Sellega seoses teatame, et endise Lääne-Saare valla küla- ja alevikuvanemad või piirkonda esindavad ühingud ei saa oma käesoleva ja eelnevate aastate rahajääki üle kanda järgmisesse aastasse ning tehtud kulude hüvitamise taotlus tuleb esitada hiljemalt 1. detsembriks 2018. Täname kõiki, kes on juba jõudnud oma kuludokumendid esitada.

Tule kaasa rääkima turvalisusest!

Saare maakonna siseturvalisuse nõukogu korraldab turvalisuse teemadel arutlemiseks kaks ümarlauda: 29. oktoobril kell 17 Orissaare kultuurimajas ja 30. oktoobril kell 17 Nasva klubis. Kõik, kes on huvitatud meie ühise turvalisuse tõstmisest, on oodatud kaasa rääkima!

Mida peab teadma aadressi- ja ehitisregistri andmete korrastamisest ning ehitiste seadustamisest

Maa-amet on esitanud kohalikele omavalitsustele loetelu objektidest, mille puhul on vaja korrastada katastriüksuste aadresse, määrata ehitisregistris olevatele hoonetele unikaaladdress ja lisada Eesti topograafia andmekogus olevad hooned ehitisregistrisse. Selles loetelus on ca 2200 Saaremaa vallas asu-

vat objekti. Maa- ja omandireformi käigus on omavalitsused esitanud maakatastrisse ja ehitisregistrisse aadressiandmeid, mis vajavad korrastamist, kuna erinevatel põhjustel ei ole need andmed piisavalt korrektsed riigi infosüsteemi edasiseks toimimiseks.

Aadressiandmete ja ehitisregistri andmete korrastamisega toimub ka teiste riiklike re-

gistrite (äriregister, rahvastikuregister) ja kinnistusraamatu andmete korrastamine. Aadressiandmete korrastamise eesmärk on saavutada 2020. aasta lõpuks riiklike registrite andmete selline kvaliteet, mis tagab registripõhise rahva- ja eluruumide loenduse õnnestumise.

Jätub lk 2.

Algus lk 1.

Aadressi korrastamine vastavalt ruumandmete seadusele on vajalik selleks, et koha-aadress peab juhatama kohale ning aitama vajadusel ka päästetameti ja kiirabi. Aadressi võimalik muutmine toimub haldusmenetlusega, millest teavitatakse katastriüksuse omanikku kirja teel ja valla infolehes.

Ehitisregistrist on puudu suur hulk hooned, mis on olemas Eesti topograafia andmekogus. Ruumandmete seaduse alusel peavad kõik riiklikud andmekogud kasutama aadressiandmete süsteemi infosüsteemis (ADS) olevaid aadressiandmeid. Hoone aadress ja ruumikuju on aadressiandmed ja kõik hoonete andmed peavad olema ka ehitisregistrisse kantud.

Eesti topograafia andme-

kogus olevad hooned kantakse ehitisregistrisse maa-ameti erinevate kaardirakenduste ja arhiivitoimingute (ehitusprojektid, ehitudokumentatsioon jne) alusel. Paljudel juhtudel arhiividokumendid puuduvad. Sellisel juhul pöörduvalla registripetsialist ehitis omaniku poole vajaliku info saamiseks. Hoone ehitusprojekti puudumisel piisab ka omaniku enda koostatud ehitis moodsustajoonistest, kust selguvad ehitis olulised tehnilised andmed.

Eelnimetatud dokumentidega ehitis kandmisel ehitisregistrisse ei ole ta veel seaduslik. Ehitis seadustamiseks peab vald esmalt välja selgitama ehitis ehitamise aja, mis tulenevalt erinevate ehitis seaduste versioonide kehtivusest jagatakse kolme ajavahe- mikk:

- enne 22. juulit 1995 ehitatud ehitis
- pärast 22. juulit 1995 ja enne 1. juulit 2015 ehitatud ehitis
- pärast 1. juulit 2015 ehitatud ehitis.

Enne 22. juulit 1995 ehitatud ehitis puhul, kui omanik esitab dokumendi, mis tõendab ehitis ehitamist enne eelnimetatud kuupäeva, loeb vald ehitis seaduslikuks. Nimetatud dokumendid võivad olla näiteks maareformiga seotud dokumendid, ehitusprojektid, ehitusload, kindlustuslepingud, majaraamatud, ehitis osu-müügilepingud, tolleaegsete omavalitsuste öiendid jne.

Pärast 22. juulit 1995 ja enne 1. juulit 2015 ehitatud ehitis seadustamisel peab ehitis vastama ehitis ohutusele esitatavatele nõuetele ning samuti detail- ja üldpla-

neeringule või projekteerimistingimustele. Ehitis ohutust hinnatakse ehitamise ajal kehtinud nõuete kohaselt. Ehitis ohutuse hindamisel võetakse aluseks ehitusprojekt. Ehitusprojekti puudumisel tehakse ehitis ohutuse hindamiseks ehitis audit. Selle tulemusel peab olema võimalik kanda ehitis olulised tehnilised andmed ehitisregistrisse ning vajaduse korral tuvastada ehitis vastavus detailplaneeringule või projekteerimistingimustele.

Audit asendab ehitusprojekti

Ehitis audit asendab loa- või teavitustmenetluses ehitusprojekti. Ehitis auditit tellib ehitis omanik. Kui auditit tulemus on negatiivne ja ehitis ei

vasta ehitis ohutusele või asjakohasel juhul detail- ja üldplaneeringule või projekteerimistingimustele ning selgub ümberehitamise, lammutamise või muu selline vajadus, tuleb algatada ehitusloa menetlus või esitada ehitusteatis ja ehitusprojekt vastavalt ehitusseadustiku lisale 1.

Kui auditit tulemus on positiivne ja ehitis vastab ehitis ohutusele esitatavatele nõuetele ja asjakohasel juhul detail- ja üldplaneeringule või projekteerimistingimustele ning puudub täiendavate ehitustööde vajadus, tuleb algatada kasutusloa menetlus või esitada kasutusteatis vastavalt ehitusseadustiku lisale 2 ja teostusjoonisest (sh ehitusjärgne geodeetiline kontrollmõõdistus koos tehnovõrkudega).

Pärast 1. juulit 2015 ehitatud ehitis seadustamine toi-

mub vastavalt kehtivale ehitusseadustikule.

Täpsemalt selgitatud valla kodulehel olevas *Juhendis ehitis seadustamiseks* ja selle *Lisas*.

Ehitis ehitisregistrisse kandmiseks vajalike andmete esitamise teatis koos ehitis moodsustajoonistega saadab ehitis omanik e-posti aadressile vald@saaremaaavald.ee või toob vastuvõtuaegadel paberkanjal valla ehitis- ja planeeringuosakonna registripetsialistile aadressil Kuressaare, Tallinna tn 10, kabinet 317. Samast saab ka vajaliku infot ehitis seadustamiseks, helistades telefonile 45 25 092 või saates päringu e-posti aadressil kadri.rea@saaremaaavald.ee.

Rein Kallas,

vallavalitsuse ehitis- ja planeeringuosakonna juhataja

SAAREMAA VALLAVALITSUSE DETAILPLANEERINGUD

• Mäepealse detailplaneeringu algatamine

Saaremaa Vallavalitsus teatab planeerimis seaduse § 128 lõike 6 ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju hindamise seaduse § 35 lõike 6 alusel, et Saaremaa Vallavolikogu algatas 27.09.2018 otsusega nr 1-3/95 Mäepealse detailplaneeringu ja jättis algatamata keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Detailplaneeringu ala hõlmab Mui külas Mäepealse katastriüksuse (katastriüksuse tunnus 63401:002:0434, pindala 3,63 ha, 100% maatulundusmaa). Detailplaneeringu eesmärk on vana talukoha taastamine, milleks on vajalik katastriüksuse sihtotstarbe muutmine elamumaaks, ehitisõiguse andmine elamu ja kuni nelja abihoonet ehitamiseks, liiklusskeemi ja parkimise ning haljastuse lahendamise, tehnovõrkude ja -rajatiste planeerimine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, Läänemere ranna ehituskeeluvööndi vähendamine. Planeeringuala suureks on arvestatud ca 3,6 ha. Detailplaneeringu algatamine on vajalik tulenevalt planeerimis seaduse § 126 lg 1 punktist 16 ja loduskaitseseaduse § 40 lg 4 punktist 2.

Detailplaneeringu koostamise raames on vaja välja selgitada ehituskeel-

uvööndi ulatus Mäepealse katastriüksusel 1 m samakõrgusjoone alusel. Kui detailplaneeringu edasise menetluse käigus selgub, et planeeringulahenduse väljatöötamiseks on vaja teha täiendavaid uuringuid, analüüse, ekspertise vms, siis tuleb need teha ning planeeringusse lisada.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine jäeti algatamata, kuna kavandatud tegevusel puudub oluline mõju pinna- ja põhjaveele. Kui ehitustegevus toimub väljaspool kaitstavat elupaigatüüpi, ei avalda detailplaneeringuga kavandatud tegevus eeldatavalt olulist negatiivset mõju Natura 2000 võrgustiku alale, kumulatiivset mõju planeeringu elluviimisega ei kaasne ning õhusaaste osas piirkonna taluvust ei ületata, märkimisväärselt suurenevad jäätmeteket planeeringuga kavandatud tegevused ei põhjusta, planeeringualal pole ette näha püsiva vibratsiooni, soojus- ja/või kiirgussaaste tekkimist.

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja on Saaremaa Vallavolikogu (info: Margit Kaldre, margit.kaldre@saaremaaavald.ee, 45 25 002). Koostamise korraldaja on Saaremaa Vallavalitsus (info: Käitlin Kallas, katlin.kallas@saaremaaavald.ee, 45 25 094).

Koostaja OÜ DP Projektbüroo (info: Alar Oll, alar@dpprojekt.ee, 45 45 491).

Kehtestaja on Saaremaa Vallavolikogu (info: Margit Kaldre, margit.kaldre@saaremaaavald.ee, 45 25 002).

Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda tööpäeviti Saaremaa valla veebilehel Tallinna 10, ruumis 313. Digitaalselt on otsus kättesaadav http://delta.andmevara.ee/saaremaa_vald/dokument/3234104.

• Kõrkvere küla Lahesopi katastriüksuse detailplaneeringu koostamise lõpetamine

Saaremaa Vallavalitsus teavitab planeerimis seaduse § 129 lõike 2 ja § 128 lõike 6 alusel, et Saaremaa Vallavalitsus lõpetas 25.09.2018 korraldusega nr 2-3/1155 Kõrkvere küla Lahesopi katastriüksuse detailplaneeringu koostamise ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise menetluse. Kõrkvere küla Lahesopi katastriüksuse (katastriüksuse tunnus 63401:005:0192) detailplaneering on algatatud Põide Vallavalitsuse 11.09.2006 korraldusega nr 111 eesmärgiga jagada maa-ala, määrata ehitisõiguse elamu ja abihoonete ehitamiseks, muuta sihtotstarvet, selgitada välja servituutide seadmise vajadus, rajada juurdepääsuteed ning vajalikud kommunikatsioonid. Põide Vallavalitsuse 29.05.2007 korraldusega nr 71

algatati Lahesopi katastriüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, kuna Lahesopi katastriüksus asus sel hetkel tervenisti Natura 2000 võrgustiku ajutiste piirangutega Kahtla-Kübassaare loodus- ja linnalal ning planeeringuga kaasnes eeldatavalt oluline keskkonnamõju Natura 2000 võrgustiku ajutiste piirangutega ala kaitse-eesmärgidele ja ala teraviklikkuse säilimisele.

Vastavalt ehitusseadustiku ja planeerimis seaduse rakendamise seaduse § 1 lõikele 4 viiakse enne 01.07.2015 algatatud detailplaneeringu menetlus lõpule hiljemalt 2018. aasta 1. juuliks. Kuna Lahesopi detailplaneeringu menetlus ei ole jõudnud kehtestamiseni, lõpetas Saaremaa Vallavalitsus detailplaneeringu koostamise. Korraldusega saab tutvuda Saaremaa Vallavalitsuse dokumendihaldussüsteemis: http://delta.andmevara.ee/saaremaa_vald/dokument/3234542 või Saaremaa vallavalitsuses (Tallinna 10, Kuressaare, ruum 313, Käitlin Kallas, katlin.kallas@saaremaaavald.ee, tel 45 25 094).

• Laheküla Teedevahe detailplaneeringu koostamise lõpetamine

Saaremaa Vallavalitsuse 25.09.2018 korraldusega nr 2-3/1156 lõpetati Laheküla Teedevahe detailplaneeringu koostamine. Detailplaneering algatati

Kaarma Vallavalitsuse 15.02.2013 korraldusega nr 59. Pärast algatamist on kestnud vaid eskiislahenduse koostamine. Ehitusseadustiku ja planeerimis seaduse rakendamise seaduse § 1 lõike 4 kohaselt tuleb enne 30.06.2015 algatatud detailplaneeringute menetlus lõpetada hiljemalt 1.07.2018. Tulenevalt sellest tegi vallavalitsus huvitatud isikule ettepaneku detailplaneeringu koostamise lõpetamiseks, millega ta nõustus. Korraldusega on võimalik tutvuda <https://www.saaremaaavald.ee/detailplaneering>.

• Projekteerimistingimuste andmine avatud menetlusena

18.10.2018 kuni 28.10.2018 on avalikul väljapanekul Võhma küla Tootsi maaüksuse detailplaneeringu alal asuva Pääkeseranna tee 2 katastriüksuse detailplaneeringujärgset kavandatava hoone kasutamise otstarvet, sealhulgas hoone kasutusotstarvet aluseks oleva krundi kasutamise sihtotstarvete osakaalusid täpsustav projekteerimistingimuste eelnõu.

Eelnõuga on võimalik tutvuda Saaremaa vallavalitsuse kodulehel ja aadressil Kuressaare, Tallinna tn 10, tuba 206. Ettepanekud ja vastuväited esitada kirjalikult Saaremaa vallavalitsusele Tallinna 10, Kuressaare 93819 või e-posti aadressil vald@saaremaaavald.ee.

Saaremaa vallavalitsuse ja vallavolikogu istungid

Vallavalitsuse 9. oktoobri istungil otsustati:

- Suunata vallavolikogu istungile määruste eelnõud "Saare Maakonna Keskraamatukogu põhimäärus" ja "Lastevanemate poolt kaetavate kulude osa määra kinnitamine Saaremaa valla koolieelseste lasteasutustes" ning järgmist otsuste eelnõud: "Saaremaa valla raamatukogude võrgu ümberkorraldamine", "Osaühing Salme SVK tegevuse lõpetamine" ja "Kuressaare Linnavolikogu 22.05.2014. a otsuse nr 24 "Saare Maakonna Keskraamatukogu põhimääruse kinnitamine" kehtetuks tunnistamine".
- Anda luba 51. Saaremaa ralli korraldamiseks (12.-14.10).
- Kuulutada välja spordinõuniku konkurss.
- Toetada 600 euroga MTÜ KONNON-KONN tegevust ürituse Musta Pitsi Öö korraldamisel.
- Hüvitada majutuskulud (õpilasmajutus).
- Kinnitada hoolekogude koosseisud (Ida-Niidu lasteaed, Kärla lasteaed, Ristiku lasteaed, Orissaare lasteaed Päikesekiir, Pihlta kool, Kihelkonna kool).
- Kinnitada Kärla lasteaia direktori ametisse Kaja Voojärvi.
- Tagada eluruum (eraiisikud).

- Muuta vallavalitsuse 18.09.2018 korraldust nr 2-3/1102 (eluruumi kohandamine).
- Kiita heaks hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruanne.
- Kinnitada tegevustoetuse aruanded (MTÜ Ruhnu Vabatahtlik Päästeselts, MTÜ Aad ja Teed).
- Kinnitada riigihanke "Saaremaa valla konsolideeritud raamatupidamise 2018. ja 2019. majandusaasta aastaaruannete auditeerimine" tulemused ja tunnistada edukaks Assertum Audit OÜ pakumuse kogusummas 40 788 eurot.
- Määrata Saaremaa valla ametlike teadete avaldamise kohaks ajaleht Saarte Hääl.
- Väljastada sõidukikaart FIE-le Arvi Hallik.
- Korraldada riigihanke "Avaliku bussilini korraldamine Saare maakonnas 2019-2029".
- Korraldada enampakkumine Kihelkonna alevikus Pargi tn 2 kinnistul asuva garaaži ja kahe garaažiboksi rendile andmiseks.
- Pikendada Reta Puit OÜ-ga sõlmitud üürilepingut (Roomassaare tee 2b platsid).
- Kinnitada enampakkumiste tulemused (Sakla külas Aarne kinnistu, Salme ale-

vikus Rannapargi tee 4 maa-ala, Saaremeetsa külas Aidamehe kinnistu, Pähkla külas Pargi kinnistu).

- Anda nõusolek erinevate maakorralduslike toimingute tegemiseks.
- Korralda riigihanke "Kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Läänemaa-Saaremaal".

Vallavalitsuse 11. oktoobri istungil otsustati:

- Eraldada 200 eurot MTÜ-le Põide Spordiselts võistluste korralduskulude katmiseks (Põide Karikas, Ketasgolfi Karikas Lastele).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks: "Bashment" (13.10), "Gütteöö" (14.10).
- Anda luba Sassimaja OÜ-le kaubandustegevuse korraldamiseks (Saaremaa ralli raames).
- Suunata vallavolikogu istungile määruste eelnõud "Valjala Vallavolikogu 29. septembri 2017. a määruse nr 15 "Valjala Päevakeskuse põhimäärus" kehtetuks tunnistamine" ja "Saaremaa Halduse põhimääruse kinnitamine" ning järgmist otsuste eelnõud: "Saaremaa Vallavalitsuse hallatavate asutuste Valjala Päevakeskus ja Kuressaare Hoolekanne ümberkorral-

damine", "Saaremaa Vallavalitsuse hallatavate asutuste Leisi Valla Kommunalaamet ja Läänemaa-Saare Haldus ümberkorraldamine" ja "Saaremaa valla ametiasutuse Saaremaa Vallavalitsus struktuuri ja teenistuskohtade koosseisu kehtestamine".

Vallavolikogu 12. oktoobri erakorralisel istungil otsustati:

- Anda välja määrused "Saaremaa valla arengukava 2019-2030" ja "Saaremaa valla eelarvestrateegia aastateks 2019-2022".

Vallavalitsuse 16. oktoobri istungil otsustati:

- Anda luba Saaremaa rahvasprint 2018 III etapi korraldamiseks (17.11).
- Kinnitada hoolekogude koosseisud (Tuulte Roosi lasteaed, Kärla põhikool, Salme põhikool, Pärsama lasteaed, Lühimanda põhikool, Aste lasteaed Mõmmik, Pargi lasteaed, Rohu lasteaed).
- Sõlmida leping KG ujula kasutamiseks (puuetega inimesed ja päästeametite töötajad).
- Kuulutada välja Saare mk 2018. a noortevaldkonna tegijate tunnustamise konkurss.
- Tagada eluruum (eraiisik).

- Anda luba korraliseks puhkuseks (üldplaneeringuspetsialist).
- Kiita heaks hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruanded.
- Moodustada 2019. aasta tegevustootuste taotluste hindamise komisjon.
- Rahuldada MTÜ Saaremaa Vabatahtlik Merepääste Selts taotlus projektile "Merepääste üksuse päästevõimekuse tõstmine" summas 3024 eurot.
- Kuulutada välja Saare mk aasta sotsiaaltöötaja, aasta tervishoiutöötaja ja aasta tervisepanuse konkurss.
- Väljastada sõidukikaart FIE-le Rein Talistu.
- Koormata isikliku õigusega Elektrilevi OÜ kasuks vallale kuuluv kinnistu.
- Pikendada Tallinna tn 18-18 üürilepingut.
- Anda nõusolek erinevate maakorralduslike toimingute tegemiseks.
- Pikendada vaide läbivaatamise tähtaega (ehituslubaga).
- Lahendada vaide (korraldatud jäätmeveost vabastamine).
- Kuulutada välja arhitektikonkurss (tähtajaline).

Õigusaktidega saab tutvuda valla dokumendiregistris: http://delta.andmevara.ee/saaremaa_vald/

Miks on Saaremaa valda vaja tugiteenuste keskust?

Kogu Eesti haridussüsteem on viimastel aastakümnetel liikunud seisus, et tagada võimalikult kvaliteetne haridus kõigile lastele, arvestades nende isikupära ja võimekust. Seejuures on vaja läbi mõelda, millised on olnud senised probleemid laste ja õpilaste toetamisel. Mis on see, mida edasi kanda, ja mida muutama peaks? Kuidas luua ja kasutada kompetentsust, mis arendab ja areneb ise koos muutustega? Kuidas luua lapse ümber ja toetada võrgustikku, et sellest oleks rohkem kasu?

Neile küsimustele saab vastused siis, kui oleme valmis muutma senist süsteemi.

Arvestavad võimalused

Meie ühine eesmärk saab olla, et Saaremaa vallas oleks kõigile, sh erivajadustega lastele ja õpilastele, tagatud nende individuaalseid vajadusi arvestavad võimalused ja tingimused hariduse omandamiseks. Ja mis veel oluline – seaduste kohaselt tulebki omavalitsusel tagada tugispetsialistide olemasolu ehk tasuta esmasandimise teenus.

Täna peame aga tõdema, et tugiteenuste tase ja kättesaadavus Saaremaa valla haridusastutustes on tagatud ebaühtlaselt. Kõik neli spetsialisti – logopeed, eripedagoog, psühholoog ja sotsiaalpedagoog – on vaid Kuressaare gümnaasiumis ja Saaremaa ühisgümnaasiumis. Kolmes koolis – Mustjala ja Kahtla lasteaed-põhikoolis ning Kuressaare

täiskasvanute gümnaasiumis – pole ainsatki tugispetsialisti. Raskesti kättesaadavad on tugiteenused ka eelkooliealistele lastele ja nende vanematele. Mõlemad, nii logopeed kui ka eripedagoog, töötavad vaid Ida-Niidu ja Ristiku lasteaia Kuressaares. Pärsuma ja Tornimäe lasteaial pole aga ühtegi tugispetsialisti.

Tööruumid jäävad haridusastutusse alles, ent vajadusel toimub nõustamine ka valla teistes haridusastutustes ja keskustes.

Osa tugispetsialiste töötab rohkem kui täiskoormusega, aga palju on ka neid, kelle koormus on alla 0,5 ametikoha ning kellel on muud lisäülesanded.

Praegu puudub Saaremaa vallas keskus, kus nõustamisteenus oleksid vanematele ja lastele kättesaadavad. Vallavalitsus haridusastutuste pidajana peab aga oluliseks vaadata olemasolevat kõrgel tasemel kompetentsi (tugispetsialistid) tervikuna ja koondada see asutavasse tugikeskusesse, et suurendada sünergiat, pakkuda valikuvõimalusi haridusastutustele ja peredele.

Koole ja lasteaedu ei saa süsteemist lahutada, lasteaia alguse saanud probleemid jätkuvad koolis. Üheks tervikuks liidetud teenuste pakkumise plussideks saame lugeda: teenuse kvaliteet ühtsetel alustel, töötajate tööaja paindlikum kasutamine, sünergiast tekkiv teadmiste kogum, parem asendamine, teenuse pakumise mitmekesimine, rahalis-

te vahendite efektiivne kasutamine.

Tugikeskuse moodustamine tagab tugispetsialistidele nii lasteaia kui ka koolis koostöö tegevuse võimaluse, et paraneks infovahetus asutuste vahel ja ühtlasema teenusega oleksid kaetud kõik haridusastutused. Muudatustega tagatakse lastevanema-

te, laste ning nende tugivõrgustiku ja õpetajate parem nõustamise süsteem tervikuna kõigis haridusastutustes.

Laste ja perede tõhusamaks toetamiseks on loodavasse tugikeskusesse planeeritud ka suund nn integreeritud teenustele, mis sisaldavad sotsiaal- ja õigusosalist nõustamist, rehabilitatsiooniteenusi. Et oleks ühtne koordineerimine (nn ühe ukse süsteem), mis hõlmab lapse probleemide lahendamiseks mitmete valdkondade abimeetmete korraldamist samaaegselt ja kooskõlastatult.

Kõigile täiskohaga töö

11. oktoobri Saarte Hääles ilmus artikkel "Kuressaare gümnaasium ei ole nõus loobuma tugispetsialistidest", kus Kuressaare gümnaasiumi juhtkond ja tugispetsialistid soovivad, et logopeedi, psühholoogi ja eripedagoogi tugiteenusi osutataks ka edaspidi koolis, selle asemel, et

spetsialistid asuksid tööle vallavalitsuse kavandatavas tugikeskuses.

Kindlasti on millestki valesi aru saadud. Kuressaare gümnaasiumi ega ka teiste haridusastutuste tugispetsialistid ei pea loobuma koolis teenuste osutamisest. Tugikeskuse asutamise ja jäävad tugispetsialistide töökohad endiselt haridusastutustesse. Täpsem tööjaotus ja töökorraldus kehtestatakse siis, kui selgub tööle asuvate tugispetsialistide kaadri koosseis ning selguvad haridusastutuste tugiteenuste vajaduste täpsemad liigid ja maht.

Mis aga muutub või ei muutu tugispetsialisti töös? Muutub see, et kõigile tugispetsialistidele on tagatud täiskohaga töö. Tööruumid jäävad haridusastutusse alles, ent vajadusel toimub nõustamine ka valla teistes haridusastutustes ja keskustes. Paindlikumalt saab ka kasutada tööaegu. Samuti on pluss sünergiast tekkiv kompetentsi suurenemine. Kuna asendamisvõimalused on paremad, on tagatud see, et teenuse pakkumine ei katke.

Oluline on see, et tugispetsialistid keskuse töötajatena on ka koolide meeskonna liikmed, kes osalevad õppenõukogu töös ja arendustegevustes. Samas on nende kohus olla nõustajana erapooletu. Ja veel: tugispetsialistidele on tagatud töötasumäär, mis on vähemalt võrdne õpetaja miinimumtöötasu määraga.

Meelis Kaubi,
Saaremaa vallavalitsuse haridusnõunik

Saaremaa kandidid

Miks on Saaremaal hea elada?

Jaanika Tiitson
Saaremaa aasta ema 2018

Minu jaoks on Saaremaa kodu, täpsemalt Lümanda kant ja Leedri küla. Siin Roosta talus on juured – kohustus jätkata, aga ka võimalus väärtustada ning anda uus sisu sajandeid kestnud esivanemate elulaadile.

Lümanda kogukonnas on midagi võlvat, olulised väärtused on õigesti paigas. Olen aastaid püüdnud nende tuuma enda jaoks seletada ja sõnastada. Näiteks peas plussiks, et vene ajal ei viidud rahvast massiliselt sovhoosikeskusesse kõigi mugavustega paneelikatesse. Ajalugu ei vahetatud kommunaalmugavuste vastu. Säilis asutus põlistaludes, põlvkonniti elamise komme, eluterved pereväärtused. Või teine asi – kuidas oleme saavutanud selle, et meie noored peavad oma kodukanti nii kalliks? Nad lähevad siit edasi koolidesse, aga igal võimalusel tulevad tagasi, suhtlevad omavahel tihedalt, teevad ettevõtlusalast koostööd, loovad siin pered. Teeme selles osas midagi väga õigesti! Oma roll on kindlasti tugeval lasteaial ja põhikoolil, rahvakultuuritraditsioonidel, küla- ja seltsielul laiemalt.

Mingid väärtused elus on jäävad. Siin, Saaremaal ja eriti oma kodukandis, tunnetan neid kõige ehedamalt.

Katrin Heinam
Kihelkonna elanik

Elan Tallinna ja isegi Kuressaare mõistes väga kauges maanurgas, kuid siin eksisteerib ka elu. Elu, mis on erinevate rahvamaja, lasteaia-kooli ja kogukondlike algatuste tõttu nii tihe, et vaevalt leiad aastas mõne vaba nädalavahetuse.

Hindan väga kõrgelt ka Kihelkonna häid sportimisvõimalusi – uus hea tehnikaga jõusaal, rühmatrennid, suur spordisaal ja kooli staadionid, aga ka Karujärve metsarajad suusatamiseks, kelgutamiseks või disc-golfi mängimiseks. Naudin väga saginat täis suve ning sügislalve rahu ja vaikust, mil on aega rohkem pere, sõprade ja huvitegevuste jaoks ning looduses käimiseks.

Siin elades jääb üha võõramaks teema, miks peaks nädalavahetusi sisustama pealinna stiilis kaubanduskeskustes – meil siin on hoopis kirubad ja laadapäevad, kus ostame ja vahetame asju, mida on üle või enam ei soovi. See on alternatiiv arutule tarbimisele, hea keskkonnale ning boonuseks sisaldab palju vahetut suhtlemist. Ja peamine, miks ma ei mõtleks enam kuskile kolimisele, on siinsed toredad, positiivsed ja tegusad inimesed.

Mikk Rand
Filmlavastaja ja -produtsent

Hea koht elamiseks on paik, kuhu igal juhul tahad tagasi tulla, on's siis rännakud pikemad või lühemad.

Sõidan ja käin suhteliselt palju Eesti ja ilma peal ringi ning ses mõttes ei taha üleliigselt ignoreerida maailma teiste ilusate ja heade paikade suhtes olla, kuid see, et siin on rahu ja vaikust, et siin on rohkem päikest kui mujal Eestis, et siin on ruumi laiutada, et siin on soo ja meri ja mets kõik korraga võtta – no need on ülitugevad argemendid Saaremaa hea elu jaoks.

Ja muidugi on kõige tähtsamad inimesed, ja saarlased ON kenad! :) See ilmselt ongi Saaremaa puhul üks ja hästi oluline faktor – et on meretagune asi. Piisavalt suur, et omaette asju ajada ja omaette olla. See teeb inimesed veidi teistsuguseks, see paneb ka veidi teistmoodi elus (ette) mõtlema ja käituma.

Ühesõnaga – ei mingeid sildu, mis kenast saarest ühe massaka ripatsi teeks... Saaremaal on hea elada, sest see on SAAR.

Vald tänas abipolitseinikke

Vallavanem Madis Kallas andis eelmisel esmaspäeval Saaremaa abipolitseinikele valla kingitusena üle kümme taskulambikomplekti koos lisatarvikutega. Vallavanem ütles, et kuigi Saaremaa on Eesti üks turvalisemaid piirkondi, ei ole turvalise elukeskkonna saavutamine ja säilitamine iseenesest tulnud.

"Suur roll on turvalisuse tagamisel abipolitseinikel ja selle märgiks, et kogukond tunnustab ja väärtustab teie tööd, on sümboolseks tänuks taskulambid," ütles Kallas kingitust üle andes.

Saaremaal on praegu 28 abipolitseinikku. Taskulampe olid vastu võtnud abipolitseinik Mihkel Koppel, Kuressaare politseijaoskonna juht Rainer Antsaar ja liikluspolitseinik Kalmet Valge.

Fotol on Madis Kallas ja Mihkel Koppel.

FOTO: GEILI HEINMAA

Koigi matkarajale pääseb nüüd ka Koigi-Väljaküläst

Külaselts Tagavere Optimistid MTÜ sai kevadel LEADER-programmist toetuse Koigi matkaraja taastamiseks sissepääsuga Koigi-Väljaküläst. Nüüd on Koigi raba võimalik läbida, sisenedes rajale Koigi küläst ja väljudes Koigi-Väljaküläst või vastupidi.

Taastamistööde käigus puhastas OÜ Saamela 1,1 km pikuse matkaraja, valmistas vajamineva hakkpuidu ja paigaldas selle rajale, samuti rajas killustikkattega parkimisala ja ehitas peakraavist ülepeäsu (puitpurde). Üllatusena meisterdas Saamela ka puidust laua ja pingid, nii et enne maastikukaitsealale sisenemist (või sealt väljudes) saab matkaja jalga puhata ja mõtteid mõlgutada.

Uus sisenemine maastikukaitsealale annab võimaluse minna rabasse Põhja-Saaremaa poolt. Praegu on maastikukaitsealal suhteliselt kergesti läbitav looduslik rada. Vihmasel ajal on soovitatav rappa minnes kummikud jalga tõmmata. Pärast purde ületamist viib rada matkaja Ümmarguse järve äärde. Ümber järve on võimalik jalutada. Kes mäletab metallist rada Pika järve äärest kuni Ümmarguse järve puidust platvormini, siis ka seda rada on võimalik läbida. Raja pikkus on umbes 300 m. Rajal ei ole

metallist plaate, nagu Pika järve ümber, ja vaateplatvorm on kurvas seisus, oodates uut elu.

Kuna Koigi-Väljaküläst matkarajale minekuks puuduvad täpsed viidad, on suur abi Asko Berensi loodud Navicupi mobiilirakendusest, kus Saaremaa teravise- ja matkaradade kaardile on märgitud ka uus Tagavere-poolne ligipääs Koigi raba matkarajale. Samuti on kaardile digitaalselt salvestatud jalgrada uuest parklast kuni vana matkaraja laudteeni. Kuna rada ei ole looduses tähistatud, siis on Navicupi kaart praegu ainuke abivahend õige raja leidmisel. Navicupi mobiilirakendus on kaardirakenduse keskkond, kus on erinevaid ürituste- ja turismikaarte ning sellega saab ka mitmesuguseid võistlusi läbi viia.

Kui ei ole võimalik mobiilirakendust kasutada, peab jälgima Kuivastu-Kuressaare maantee ääres olevat viita Tagaverel, mis suunab Koigi-Väljakülässe (3 km). Kui selles suunas sõita ja ristmikuni jõuda, siis juhatab vana viit veel Väljakülässe, kus puidust viit suunab vasakule Välja farmi. Matkarajani jõudmiseks tuleb farmist edasi sõita.

Elle Mäe,
Tagavere Optimistid MTÜ

TEATED

- **Saare maakonna 2018. aasta noortevaldkonna tegijate tunnustamise konkursile oodatakse kandidaate kuni 1. novembrini kahes kategoorias:** noortevaldkonna tegija ja hea eeskuju. Rohkem infot valla kodulehel ja Facebookis. Info ja küsimused saata: mari.korgesaar@saaremaavald.ee.
- **Vallavalitsus on välja kuulutanud avaliku konkursi kultuuri- ja spordiosakonna spordinõuniku ametikohale.** Täpsem info: www.saaremaavald.ee/tookohad. Dokumendid esitada digiallkirjastatult 31. oktoobriks vald@saaremaavald.ee või Saaremaa vallavalitsusele Tallinna tn 10, 93819 Kuressaare, märgusõna "Spordinõuniku konkurs". Lisainfo: kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Mihkel Tamm, tel 56 651 449, mihkel.tamm@saaremaavald.ee.
- **Orissaare lasteade Päikesekiir ootab oma meeskonda KAHE LASTEAIAPETAJAT** 1,0 ametikohaga. Tööle asumine 1. novembrist (tähtajaline) ja 1. detsembrist (tähtajatu). CV saata kuusksaida@gmail.com 26. oktoobriks. Info tel 53 268 686.
- **Tuulte Roosi lasteaias koduste laste mängurühm** esmaspäeviti kell 10.30-12. Osalustasu 2 eurot. Kaasa vahetusjalatsid! Info tel 45 39 537.
- **Salme kultuurimajas 1. novembril kl 18 Salme raamatukogu 115. sünnipäeva pidu.** Esitamisele tuleb kohalike autorite luulelooming. Väike mälumäng. Sünnipäevakringel.
- **Kihelkonna rahvamajas 19. oktoobril kl 19 Saaremaa Teatri etendus "Naised meeste maailmas",** pilet 5 €; 26. oktoobril kl 20 stiilipidu KANTRI, tantsuks mängib kantribänd Detail, pilet 3 €; 4. novembril kl 12 laste pidu, oodatud kõik lasteaias ja koolilapsed koos vanematega.
- **Salme vet.punkti konsultatsioonijad:** E 9-17; R 9-14. Muul ajal kokkuleppel. Loomaga viisidile tulles palume eelnevalt registreerida. Info tel 56 217 760 või gaili.titma@gmail.com.
- **45. Saaremaa kolme päeva jooksu ajal on suletud järgmised tänavad:** Reedel, 19. oktoobril kl 13-18.30 Kaevu tänav Talve tänava ristmikust (ristmik avatud) kuni Marientali teeni (ristmik avatud). Kiiruse piirang 30 km/h kl 13-18.30 Talve tänava Vahe tn ja Jaama tn vahelisel lõigul ning kl 15-16.45 Kaevu tänava Pärna tn ja Talve tn vahelisel lõigul. Pühapäeval, 21. oktoobril on suletud kl 8-13.30 Pargi tänav Töö tänava algusest kuni Veski tänava ristmikuni (ristmik avatud) ja Töö tänava Pargi tänava algusest kuni Abaja tänava ristmikuni (ristmik avatud).

ÕÜ Kuressaare Bussijaam kuulutab välja lihapoe üürile andmise enampakkumise

Kuressaare Bussijaam OÜ korraldab kirjaliku enampakkumise Kuressaare turul Tallinna tn 5 asuva lihapoe üürile andmiseks tähtajaga viis aastat alates 01.01.2019.

Rendile antavate ruumide pindala koos abiruumidega on 51,3 m², ruumid on varustatud vee- ja elektriarvestitega ning kolme külmetiga, kasutamise otstarve on lihasaaduste, pakendatud lihatoodete ja nendega seostuvate toiduainete müük. Rentniku käsutusse antakse ka väliterrass pindalaga 27,5 m².

Üürnikul on kohustus viia renditavad pinnad vastavusse kauplemis- ja töötervishoiu nõuetega ning varustada vajalike seadmetega, hoides neid avatuna aastaringselt. Tagada tuleb lihapoe siseruumide ja väliterrassi korrashoid. Üüri tasutakse aastaringselt. Lisaks üürile maksab üürnik tarbitud kommunaalteenuste eest (vesi, elekter, küte). Valveteenuse ja prügiveeteenuse tellimiseks sõlmib üürnik eraldi lepingud teenuse pakkujaga.

Üüri algsuurus enampakkumisel on 600 eurot kuus (sh nii siseruumid kui ka vä-

literrass). Üüri enampakkumise hinnale lisandub kehtiv käibemaksuäär. Enampakkumise osavõtutasu 30 € ja tagatisraha 100 € tuleb tasuda eelnevalt Kuressaare Bussijaam OÜ-le (a/a EE49220001120269092). Osavõtutasu ei tagastata, tagatisraha arvestatakse võitjale üüri ettemaksuks ja teistele tagastatakse viie tööpäeva jooksul. Enampakkumist ei või osa võtta riiklike maksude võlglaste.

Pakkumised esitada kinnises ümbrikus märgusõnaga "Lihapood" Kuressaare bussijaama Pihtla tee 3 juhataja kabinetis hiljemalt 1.11.2018 a kell 11.

Pakkumine peab sisaldama järgmisi dokumente: 1) osavõtutasu ja tagatisraha tasumise kohta; 2) avaldus enampakkumise osavõtuks, milles on välja toodud pakkuja nimi, asu- või elukoht, kontaktandmed (telefon ja e-posti aadress), pakkuja soov enampakkumisel osalemiseks esitatud tingimustel, tegevuse üldine kirjeldus, pakutav üürihind ja pakkuja allkiri.

Täiendav info tel 45 31 663, 52 11 017, e-post aare@saarebussijaam.ee.

PÄEVAKESKUSE ÜRITUSED

Reedel, 19. oktoobril kell 13 filmipärastlõuna, kell 15 on päevakeskuses külas justiitsminister Urmas Reinsalu, kes kõneleb teemal "Sada aastat riiklust – võitlus, seisukus".

Reedel, 26. oktoobril kell 13 laulame koos Mariniga tuntud laule.

Teisipäeval, 30. oktoobril kell 13.30 "Luulepärastlõuna" (iga kuu viimasel teisipäeval). Võta kaasa oma lemmikluuletus ja loe seda ka teistele.

Viinakuul esitleb päevakeskuses oma kunstitööd hobikunstnik **Leili Poopuu**.

Päevakeskuses tegutsevad järgmised ringid: sasku, foting, mälumäng, kunstiring, siidimaal, gobelään, viltimine, kangastelgedel kudumine, käsitööring,

lauluring, tervisevõimlemine, jooga, kõhutants, line-tants, inglise keel.

Arvutiõpe algajatele algab **23. oktoobril**.

Ringide kohta saab lisainfot küsida tel 51 45 072 (sotsiaaltöötaja Janne Mets).

KURESSAARE PÄEVAKESKUSE SAUN

Saun naistele	Saun meestele	Peresaun
E kl 9-16.30	T kl 9-16.30	K kl 9-16.30
N kl 9-16.3	R kl 9-16.30	

TOITLUSTAMINE

Kuressaare päevakeskuses saab lõunatada ja maitsvaid koduseid roogasid kaasa osta igal tööpäeval kl 11.30-15.

ORELI RODU

KONTSERDID

28.

OKTOOBRI

KELL 15.00

Kavas F. Mendelssohn, J. Brahms ja C. Czerny
KURESSAARE LAURENTIUSE KIRIKUS

Oreilil
EDUARDO NARBONA

Pääsmed hinnaga 5 €

Kuressaare kultuurikeskuse kassas, (PILKID) ja pool tundi enne algust kohapeal.

P

Muutused
parkimis-
korralduses

Parkimise parandamiseks Kuressaare keskkinnas on Laurentiuse kiriku hoovis 5 ja kultuurikeskuse taga 6 kellaajalise piiranguga parkimiskohta.

19. oktoobril
PATUNE
POOL

20. oktoobril
ASTRA

Uksed avatakse kell 22

CLUB PRIVILEGE

MOODNE JA SOODNE VIIS HOONE KÜTMISEKS

Kõik
PELLETI-
KAMINAD
Extraflame

-20%

10 KOTTI TASUTA PELLETTI KAASA

Kauplused: Tallinnas, Tartus, Pärnus, Viljandis, Rakveres ja Jõhvis
Tellides kamina internetist www.torujyri.ee on **TRANSPORT TASUTA.**

TORU-JÜRI

kinema

Garaažiste müük, paigaldus ning hooldus

kinema.eu

Kontakt: info@kinema.eu, tasuta lühinumber 12160

NOVA HD

PERFEKTNE
NÄGEMINE

Uue põlvkonna
progresseeruvad
prilliklaasid
al. 140.-/paar*

Soodustus
kuni
100€

* Pakkumine kehtib prilliraamide ja -klaaside koosostul

Kohtu 1, tel. 4 533 150
E-R 10-18, L 10-16, P suletud
www.normanoptika.ee

norman
optika

Saare
Ehituspuit

Lugupeetud
ehitaja!
Saare Ehituspuit
müüb:

- . Sise- ja välisvoodrilaudu
- . Põrandalaudu
- . Vineere ja puitplaate
- . Liimipuitkilpe
- . Ehituslikku saematerjali

Asume aadressil:
Ringtee 12, Kuressaare
Avatud:
E-R 8.30-17.30; L 10-14
Tel 453 8709;
mob 5340 0245
www.ehituspuit.ee